

VUOSIKERTOMUS 2021 BRETONI FCI7 / 95

Sanna Rauhamäki ja Päivi Reiman

Rekisteröinnit

Bretoneja rekisteröitiin 77 koiraa. Kotimaisia pentueita oli 15.

Tuonteja rekisteröitiin 2 kpl; Ruotsista ja Tanskasta 1 uros molemmista maista.

Pentuekoon 10-vuoden keskiarvo on 5,98 ja 20-vuoden keskiarvo on 6,18.

Rekisteröinnit	2021	töpö	2020	töpö	2019	töpö	2018	töpö	2017	töpö	2016	töpö
Suomessa syntyneet pennut	75	23	71	17	78	20	121	23	125	56	83	14
Tuonnit	2	0	8	1	2	-	3	2	7	2	19	3
Rekisteröinnit yhteensä	77	23 (30%)	79	18 (23%)	80	20 (26%)	124	25 (20%)	132	58 (44%)	102	17 (17%)

Jalostusyhdistelmät	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Kotimaisten pentueiden lukumäärä	15	12	78	19	21	16	13	20
Kotimaisten pentueiden keskikoko	5,0	5,9	5,2	6,4	6	5,2	5,6	6,5
Kotimainen narttu	14	9	13	14	19	15	12	16
Tuontinarttu	1	3	2	5	1	1	1	4
Jalostusnarttujen keski-ikä	4v10kk	4v8kk	5v	4v11kk	4v	4v10kk	4v9kk	5v1kk
Kotimainen uros	11	6	8	11	10	6	6	8
Tuontiurossa	2	4	2	5	6	5	5	5
Ulkomainen uros	1	0	1	0	1	2	2	5
Jalostusurosten keski-ikä	6v	5v11kk	3v9kk	6v	5v1kk	4v	6v2kk	5v4kk
Koepalkituista vanhemmista	6	9	9	8	4	6	5	7
Toinen vanhemmista koepalkittu	2	1	3	7	6	4	2	2
Ei kumpaakaan koepalkittu	7	2	3	4	11	6	6	10
Sukusiitosprosentti	1,00	1,28	0,90	1,05	1,44	0,67	0,70	1,07

Värijakauma	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Oranssi-Valkoinen	35	51	58	81	50	52	50
Musta-Valkoinen	20	19	11	28	46	34	23
Ruskea-Valkoinen	8	1	2	2	17	2	5
Kolmivärinen (Musta + Ruskea)	14	8	1	10	19	12	3
Väriä ei ilmoitettu	-	-	-	-	-	2	-
Rekisteröinnit yhteensä	77	79	78	121	132	102	81

Koetulokset

Koekäyntien määrä nousi hienosti edellisestä vuodesta, ollen nyt 161 koekäyntiä (2013 158 koekäyntiä, 2014 146 koekäyntiä, 2015 160 koekäyntiä, 2016 147 koekäyntiä, 2017 156 koekäyntiä, 2018 131 koekäyntiä, 2019 138 koekäyntiä, 2020 123 koekäyntiä). Koekäyntien ja erityisesti kokeissa starttaavien eri yksilöiden määrää on seurattava, sillä koepalkittuja jalostusyksilöitä tarvitaan erityisesti 1.1.2019 voimaan tulleen PEVISA:n vuoksi.

Koepalkinnon saavutti 48 eri bretonia. VOI1-tuloksella palkittiin neljä bretonia (Almkullens Frasse, Anonyymi Lyijykomppania, Riekkolabuksen Fernand, ja Majaniemen Saintly Lady) ja 3 bretonia saavutti tuloksen, joka oikeuttaa kilpailemaan voittajaluokassa; Suomessa AVO1-tuloksen saivat Anonyymi Hevirokkari, Kotokiven Lobelia ja Taikamäen Goljat. NUO1-tuloksen sai 7 bretonia.

Junkkari-tapahtuman KAER-kokeeseen osallistui 42 bretonia (v. 2013 40, v. 2014 18, v. 2015 46, v. 2016 21, v. 2017 23, v. 2018 22, v. 2019 36, v. 2020 26), joista 29 narttuna ja 13 uros. NUO1-tuloksella palkittiin uros Majaniemen Xtra Prized sekä nartut Valon Soturin McGarmiwa ja Valon Soturin Nymphadora.

Koekäynnit	2021			2020			2019			2018			2017			2016		
	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%
VOI luokka	29	12	41	32	9	28	25	14	56	31	13	41	29	14	48	28	12	43
AVO luokka	55	27	49	44	17	38	51	25	49	54	25	46	72	32	44	69	34	49
NUO luokka	77	32	42	47	28	59	62	35	56	46	21	46	55	18	33	52	21	40
Yhteensä	161	71	44	123	54	44	138	74	54	131	59	45	156	64	41	149	67	45
Startanneet koirat	2021			2020			2019			2018			2017			2016		
	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%	LKM	palkittu	%
VOI luokka	8	8	100	12	5	42	12	8	67	12	6	50	11	7	64	11	6	55
AVO luokka	28	18	64	24	11	46	26	14	54	31	16	52	32	18	56	33	18	55
NUO luokka	44	22	50	25	15	60	41	23	56	21	10	48	25	11	44	28	14	50
Yhteensä	80	48	60	61	31	51	79	45	57	64	32	50	68	35	51	72	38	53

HUOM! Tässä tilastossa on vain jokaisen ko. vuonna startanneen koiran paras tulos.

Valionarvot

Vuonna 2021 bretoneille myönnettiin kolme valion arvoa. FI KVA-KAER arvon saavutti Almkullens Frasse, FI MVA arvon Puka des Nouvelles Landes ja Suomen ensimmäisen tottelevaisuusvalion, FI TVA arvon saavutti Kuurakairan Aava.

Terveys

Lonkkaniveldysplasian osalta tutkittiin 74 yksilöä, joista 39% todettiin A- tai B-lonkkaisiksi (terveet), 54 % C- ja 7 % D-lonkkaiseksi. Yksiäkään E-lonkkia ei lausuttu.

Bretoneilla on käytössä jalostuksen apuvälineenä lonkkaindeksi. Sen hyöty on sitä suurempi mitä enemmän kuvattuja koiria on. Kennelliitto on julkaissut listan rotujen lonkkanivelen kasvuhäiriön periytymisasteen suuruudesta, bretonilla se on varsin matala, 0,16 (heinäkuu 2013). Periytymisaste vaikuttaa myös indeksien laskentaan. Kun periytymisaste on pieni, painotetaan sukulaistuloksia suhteessa enemmän ja koiran omaa tulosta vähemmän.

Silmätutkimuksissa 95% on todettu täysin terveiksi. Vuoden 2021 aikana tutkituista 61 koirasta kolmella diagnosoitiin perinnöllinen silmänsairaus. Kahdella koiralla todettiin katarakta ja yhdellä PHTVL/PHPV:n aste 1. Kaihitilannetta seurataan edelleen ja kartoitetaan PEVISA:n avulla.

Jalostustoimikunnalla on vuodesta 2013 ollut käytössä terveystietolomake, jonka kautta kasvattajien ja omistajien on helppo ilmoittaa koiriensa terveystilanteesta. On tärkeää, että koiran sairaudesta, synnynnäisestä viasta ja kuolinsyystä ilmoitettaisiin, jotta sairauksia pystytään seuraamaan ja tarvittaessa ehkäisemään. Myös terveistä koirista toivotaan ilmoituksia. Bretonien terveystietolomakkeita toimitettiin vuonna 2021 29 kappaletta (2013 21kpl, 2014 33kpl, 2015 16kpl, 2016 17kpl, 2017 8kpl, 2018 9kpl, 2019 6kpl, 2020 30kpl). Pääosin ilmoitukset olivat terveistä koirista. Sairauksia ilmoitettiin seuraavasti: kerran autoimmuniperäinen pesäkkeellinen aivotulehdus, P2-hammaspuutoksia, D-lonkat, herkkä vatsa, LTV3 ja kortikaalinen katarakta sekä kahdesti allergiaa ja mediaalinen patella luksaatio.

Lonkkatutkimustulokset Lausuntovuosittain	2021		2020		2019		2018		2017	
	kpl (tuonti)	%	kpl (tuonti)	%	kpl (tuonti)	%	kpl (tuonti)	%	kpl (tuonti)	%
Tutkimustulos										
A	8 (1)	11%	12 (2)	18%	6	10%	6 (1)	11%	7	12%
B	21 (0)	28%	14 (1)	21%	22	37%	18 (2)	32%	10 (1)	18%
Terveet (A+B)	29 (1)	39%	26 (3)	39%	28	47%	24 (3)	43%	17 (1)	30%
C	40 (0)	54%	31 (5)	47%	25	42%	22 (1)	39%	21 (6)	38%
D	5 (2)	7%	9 (1)	14%	5	8%	10 (2)	18%	17 (3)	30%
E	0	0%	0	0%	1	2%	0	0%	1	2%
D+E	5 (2)	7%	9 (1)	14%	6	10%	32 (3)	18%	18	32%
Yhteensä	74 (3)		66 (9)		59 (0)		56 (6)		56 (10)	

Silmätutkimustulokset (lausuntovuoden mukaan, koiria)	2021 (tuonti)	2020 (tuonti)	2019 (tuonti)	2018 (tuonti)	2017 (tuonti)	2016 (tuonti)	2015 (tuonti)	2014 (tuonti)
Distichiasis, todettu			1 (1)			2	3 (3)	1
Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	58 (2)	44 (7)	59 (6)	54 (6)	56 (9)	88 (17)	58 (9)	66 (9)
Kaihin laajuus, kohtalainen								
Kaihin laajuus, lievä			2 (2)			1		
Kortikaalinen katarakta, todettu	1		1 (1)		1 (1)	2 (1)	3 (2)	1
Kortikaalinen katarakta, epäilyttävä		1 (1)						
Lasiaisen rappeuma, epäilyttävä						1		
Muu vähämerkityksellinen kaihi, todettu		1					1	
PHTVL/PHPV, sairauden aste 1	1							
Posterior polaarinen katarakta, todettu	2 (0)		2 (1)			2	2 (2)	1
Puutteellinen kyynelkanavan aukko, todettu								1
Silmämuutosten vakavuus, lievä			3 (2)	1		2	3 (3)	
RD geograafinen				1				
RD multifokaali				1				
Tutkittuja koiria yhteensä	61 (2)	46 (8)	62 (8)	56 (6)	57 (10)	88 (17)	64 (13)	70 (9)

Vuonna 2021 kuvattiin 30 bretonin kyynärnivelet, kahdella tulos 1/1, kolmella tulos 1/0, yhdellä tulos 2/0, ja loppuilla 0/0. Polvet tutkittiin 6 bretonilta, kaikilla terveet 0/0. Ainakin kaksi koira on operoitu patella luksaation takia ja kaksi eturistisiteiden katkeamisen takia (ei virallisia lausuntoja).

Virallisia selkätutkimuksia tehtiin 23 koiralle: 12 oli terve kaikkien tutkittujen ominaisuuksien osalta. Näistä vain yhdeltä koiralta oli lausuttu ainoastaan LTV. Muilla lausunto sisälsi lisäksi SP- ja/tai VA-lausunnon. LTV1-muutos ilman muita merkintöjä oli 5 koiralla (näistä 3 sisälsi vain LTV-lausunnon). LTV1 + VA1 1 kpl ja LTV1 + SP2 1 kpl. LTV2 ilman muita merkintöjä 1 kpl. LTV3 + VA1 1kpl. LTV3 ilman muita merkintöjä 1 kpl sekä LTV4 1 kpl.

Kennelliitto tallentaa nykyään Jalostustietokantaan tiedon uroskoirien kiveksistä. Vuonna 2021 on 16 bretonilla kivesmerkintä, kaikilla normaalit.

Muuta

Bretonimestaruuskisa järjestettiin KAER M-kokeena Utsjoella 18.9.2021. Kokeen päätuomarina toimi Teppo Sirkiä, muut ylituomarit olivat Juha Järvinen ja Jarmo Katajamaa. Kokeeseen osallistui 14 bretonia, joista kuusi palkittiin. NUO-luokan mestaruus jäi jakamatta ja Bretonimestariksi (AVO/VOI-luokat) kruunattiin narttu Anonyymi Hevirokkari, om/ohj. Timo Korhonen.

Junkkarin ulkomuotokatselmukseen osallistui 44 bretonia, jotka arvosteli Tarja Kallio ja Erja Nummi. Arvosanat jakautuivat seuraavasti: 15 erinomaista, 23 erittäin hyvää ja 3 hyvää. Hylätyn sai 3 urosta, kaikki liian suuren koon takia. Yhden nartun arvostelu tippui pykälällä H:ksi väistelevän käytöksen vuoksi. ROP-koiria ja Junkkarin kauneinta ei valittu.

Yhteydenpito ulkomaisiin rotujärjestöihin on ollut vähäistä vuonna 2021.

Vuoden Nuoren bretonin kiertopalkinnon (parhaat nuorten luokan pisteet edellisenä vuonna, mikäli useampi koira tasapisteissä, nuorempi koira voittaa) sai Mikko Hyvärisen omistama narttu Retkulan Etäyhteys, NUO1 93p.